

Erythronium dens-canis

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Erythronium dens-canis* is opmerkelijk en de bron van de Nederlandse volksnaam Hondstand. De geslachtsnaam *Erythronium* komt van het Griekse *erythros*, wat 'rood' betekent en verwijst naar de kleur van de bloemen van sommige soorten, waaronder de roze tot paarse tinten van de wilde *E. dens-canis*. Het specifieke epitheton *dens-canis* is Latijn voor 'hondentand' (*dens* = tand, *canis* = hond) en slaat op de vorm van de bol van de plant, die smal, langwerpig en gekromd is, lijkend op de hoektand van een hond.

Taxonomie

Erythronium dens-canis is de Europese soort van het geslacht *Erythronium*. Het is een vaste, bolvormige plant die vroeg in het voorjaar bloeit en een typerende stinzenplant is. Ondanks

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

de Engelse volksnaam 'Dog's tooth violet' is de plant geen familie van de viooltjes, maar een lid van de Liefamilie.

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Liefamilie)
- Geslacht: *Erythronium*
- Soort: *E. dens-canis*

Synoniemen

Hoewel *Erythronium dens-canis* de geaccepteerde botanische naam is, kent de soort een reeks volksnamen in verschillende talen. In het Nederlands wordt de plant Hondstand of Hondstandviooltje genoemd. Er zijn historisch veel variëteiten benoemd, maar deze worden tegenwoordig vaak niet meer als zodanig erkend. Aziatische variëteiten, zoals *Erythronium dens-canis* var. *japonicum*, worden nu als aparte soorten beschouwd (bijvoorbeeld *Erythronium japonicum*).

Variëteiten en cultivars

Erythronium dens-canis is in de siertuin vertegenwoordigd door de wilde soort en een aantal cultivars, die meestal geselecteerd zijn op basis van bloemkleur. Veel van de bekende *Erythronium*-cultivars (zoals 'Pagoda') zijn echter hybriden van Noord-Amerikaanse soorten. Cultivars van *E. dens-canis* omvatten:

- *Erythronium dens-canis* 'Rose Queen': Een bekende cultivar met opvallende, helder roze bloemen.
- *Erythronium dens-canis* 'Purple King': Geselecteerd op diep paarsroze bloemkleur met een donkere keel.
- *Erythronium dens-canis* 'Niveum': Een variëteit met witte bloemen, die ook in Roemenië in het wild voorkomt (var. *niveum*).
- *Erythronium dens-canis* 'Alba': Een cultivar met opvallende, witte bloemen.

Familie

De soort behoort tot de Liliaceae, de Liefamilie. Dit is een familie van eenzaadlobbige planten die vaak bollen of knollen vormen en bloemen hebben met zes kroonbladachtige bloemdekbladeren.

Hoogte

Erythronium dens-canis is een van de kleinere soorten binnen het geslacht *Erythronium*. De planten bereiken een bescheiden hoogte, doorgaans tussen de 10 en 30 centimeter. De bloemstengel draagt meestal één knikkende bloem.

Bloemkleur

De bloemen van de wilde soort zijn meestal lilaroze of paars, maar kunnen variëren tot wit. De zes bloemdekbladeren zijn naar achteren geslagen (*reflexed*), waardoor het gele hart en de stampers/meeldraden goed zichtbaar zijn. De basis van de bloemblaadjes is vaak geelachtig en de keel is donkerder.

Bladkleur

Een van de meest aantrekkelijke kenmerken van de plant is het blad. Er verschijnen twee breed ovale tot lancetvormige bladeren per plant. Deze zijn donkergroen en opvallend gevlekt of gemarmerd met crème, bruin of leverkleurige vlekken, wat een decoratief effect geeft lang voordat de bloemen verschijnen.

Bloeiperiode

Erythronium dens-canis is een vroege lentebloeier, een typische bosplant die bloeit voordat het bladerdak van bomen en struiken sluit. De bloeiperiode ligt tussen februari/maart en april/mei, afhankelijk van de locatie en het klimaat. Na de bloei sterft het loof relatief snel af (*ephemeroïde*).

Standplaats

De plant gedijt het beste op een licht beschaduwde plek, bij voorkeur onder bladverliezende bomen of struiken (halfschaduw tot schaduw). De bodem moet voedselrijk, humusrijk, goed doorlatend en vochthoudend zijn. De knollen zijn erg gevoelig voor uitdroging in de zomer en wortelrot in natte grond in de winter, dus koele, maar goed gedraineerde omstandigheden zijn essentieel.

Herkomst

De Hondstand is de enige van nature voorkomende *Erythronium*-soort in Europa. Het natuurlijke verspreidingsgebied omvat Zuid- en Zuid-Centraal-Europa, van Portugal tot aan Oekraïne, inclusief de berggebieden. De plant is inheems in het bos en op bergweiden.

Soort gewas

Het is een overblijvende, bolvormige geofyt. Het is een klassieke stinzenplant, wat duidt op een vroege lentebloeier die zich in oude parken en landgoederen heeft verwilderd. Na de bloei trekken de planten zich terug in hun ondergrondse bol om de zomerse droogte te doorstaan.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door zaad, wat de meest natuurlijke verspreidingswijze is en resulteert in nieuwe, rijkbloeiende groepen na enkele jaren. Vermeerdering via de bol is lastiger omdat de bol gevoelig is voor uitdroging en beschadiging na het rooien. De bollen moeten direct na aankoop diep geplant worden.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Klimaatzone

Erythronium dens-canis is goed winterhard, meestal ingedeeld in USDA-winterhardheidszones 4 tot 8. De plant kan strenge vorst verdragen, maar is gevoelig voor uitdrogende wind en te natte grond in de winter. Een mulchlaag in de winter wordt vaak aangeraden.

Insecten

De vroegbloeiende bloemen zijn een waardevolle bron van nectar en stuifmeel in het vroege voorjaar, een kritieke tijd voor ontwakende insecten. Ze worden bezocht door vroege bijen en andere bestuivers.

Bronvermelding

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Hondstand>

https://en.wikipedia.org/wiki/Erythronium_dens-canis

<https://www.directplant.nl/hondstand-erythronium-dens-canis.html>

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/8146/erythronium-denscanis>

<https://www.dewilde.nl/nl/informatie/hondstand>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Erythronium</i> (rood, bloemkleur); <i>dens-canis</i> (hondentand, vorm van de bol)
Taxonomie	<i>Familie:</i> Liliaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Erythronium</i> , <i>Soort:</i> <i>E. dens-canis</i>
Synoniemen	Hondstand, Hondstandviooltje
Variëteiten en cultivars	'Rose Queen', 'Purple King', 'Niveum'
Familie	Liliaceae (Liefamilie)
Hoogte	10- 30 cm
Bloemkleur	Lilaroze, paars of wit; teruggeslagen bloemdekbladen met donkere keel
Bladkleur	Donkergroen, opvallend gevlekt/gemarmerd met bruin/crème
Bloeiperiode	Februari/maart- april/mei (vroeg lentebloeier)
Standplaats	Halfschaduw/schaduw; humusrijke, vochthoudende, goed doorlatende grond
Herkomst	Zuid- en Zuid-Centraal-Europa (van Portugal tot Oekraïne)
Soort gewas	Overblijvende bolgewas (geofyt), stinzenplant
Vermeerderingswijze	Zaad; Bolletjes (moeilijk, bollen gevoelig voor uitdroging)
Klimaatzone	USDA Zone 4- 8 (goed winterhard, mits de grond niet te nat is)
Insecten	Trekt vroege bijen en andere bestuivers aan

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>